Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 25-го ТРАВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, MAY 25, 1978 No. 116. VOL. LXXXV.

В КІНЦІ ЦЬОГО ТИЖНЯ У НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ХУІІІ КОНВЕНЦІЯ СУА

Ню Йорк, Н. Й. — Одна з українських найбільше престижевих організацій у вільному світі, головою якої є пані Іванна Рожанковська, відбуватиме в кінці тижня — 27-го, 28-го і 29-го травня ц. р. ХУІІІ Конвенцію СУА, тут в приміщеннях готелю Статлер Гілтон при 7-ій евеню і 32-ій вул. Напередодні Міжнародного Року Дитини, ХУІІІ Конвенція проходитиме під кличем „Українська дитина сьогодні — майбутнє українського народу", і цим самим перебіг Конвенції узмістовлюватиме аналізу проблематики вирощення української дитини на свідому конструктивну одиницю. Програма Конвенції, яка розпічнеться в суботу 27-го ц. р., о год. 10-ій вранці, включаючи привіти, звіти окремих комісій, статутові справи, вибір нової Управи, схвалення резолюцій тощо, влаштовує два панелі, а саме, у суботу, 27-го травня, о год. 2:30 по пол. — „Жіночий рух вчора і сьогодні" з участю Галини Кутко, Мотрі Кушнір, Олени Процюк і модератором Анізією Гандзею Савицькою.

Цього ж дня о год. 4-ій по пол. відбудеться панель на тему „Сьогоднішня українська дитина — майбутнє українського народу" з участю: Дори Горбачевської, Марії Одежинської, д-ра Богдана Цимбалістого та модератора Ірини Лончини. У неділю, 28-го травня, Конвенційний день зачнеться відправою Богослуження ; о год. 2-ій по пол. доповідатимуть: Марта Богачевська-Хомяк — „Вклад жінок у розвиток українського суспільства" та Любов Волинець — „Союз Українок Америки й українська громада".

У суботу, о год. 7-ій вечора, учасниці цієї Конвенції відвідають Український Музей, а також цього ж дня від 12-ої до 2-ої по пол. та в неділю від 12-ої до 2-ої і від 5-ої до 7-ої вечора відбуватиметься виставка дитячих праць — „Маленькі наші руки". Бенкет, що його попередить коктейл о год. 6-ій, буде у неділю о 7-ій год. вечора з відповідною святочною програмою. Після заключних звітувань окремих Комісій, які розпічнуться у понеділок, о год. 10-ій ранку з півторагодинною перервою на полуденок, наступить закриття Конвенції.

ЗАКІНЧЕННЯ ЗВІТІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ТА ПОЧАТОК ДЕБАТ НАД НИМИ ВИПОВНИЛИ ДРУГИЙ ДЕНЬ НАРАД 29-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ У ПІТТСБУРҐУ

Піттсбург. — Закінчення звітів головних урядовців — головних контролерів і головних радних та головного редактора — виповнили другий день нарад 29-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу у вівторок, 23-го травня.

Конвенція почалася попереднього дня, в понеділок, 22-го травня і триватиме протягом цілого тижня. Після звітів головних урядовців, головного предсідника Йосипа Лисогора, заступників головного предсідника д-ра Івана Флиса та п-і Марії Душник (головний директор УНС на Канаду сенатор Павло Юзик не бере участи в конвенції, перебуваючи в складі Канадської парляментарної репрезентації на нарадах НАТО в Брюсселі), головного секретаря Володимира Сохана, головного касира п-і Уляни Дячук і головного організатора Степана Гавриша у першому дні нарад, у другому дні звітували: головні контролери — мґр Іван Геврик, мґр Іван Винник, д-р Богдан Гнатюк, о. Іван Ващук та д-р Іван Скальчук, а дальше головні радні: д-р Богдан Футей, проф. Тарас Шмагала, д-р Мирон Куропась, п-і Анна Ґарас, Василь Дідюк, інж. Анатолій Дорошенко, д-р Анна Чопик, інж. Мирослав Кальба, Текля Мороз, Євген Репета, Володимир Запаранюк, Андрій Джула, Іван Одежинський та Євген Іванців і головний редактор Антін Драган.

Перед продовженням звітування голова Верифікаційної Комісії, суддя Бернард Корчинський, проголосив остаточний звіт цієї комісії, з якого виходить, що до участи в конвенції були зголошені 439 делеґатів, а до часу відкриття конвенційних нарад зареєструвалось 432 делеґати. Суддя Корчинський в дальшому повідомив про склад обраної Конвенцією попереднього дня Виборчої Комісії та Комісії Просьб.

До Виборчої Комісії були обрані: Василь Гузар, Микола Бобечко, Петро Тарнавський, Марія Беднарчик, Юлія Ґуґлик, Ярослав Кришталович, Микола Мота, Михайло Каркоць, Михайло Марчук, Лев Боднар, Тиміш Мельник, Петро Мудрий та Богдан Одежинський.

До Комісії Просьб були обрані: д-р Василь Палідвор, о. декан Степан Білак, Василь Кусій, Михайло Нич і Марія Дейчаківська.

Перед відкриттям дебат над звітами, Конвенцію коротко привітав від Світового Об'єднання Українських Євангельсько-Баптистських Церков пастор Олекса Гарбузюк, а представлений д-ром Мироном Куропасем, директор конґресової комісії для европейської конференції Спенсер Олівер з Вашінґтону поінформував делеґатів про працю тієї комісії і становище американської делеґації на конференції в Беоґраді, як і про непохитне становище ЗСА в обороні людських і національних прав у світі.

Перед започаткуванням дебат над звітами коротке слово мали ще почесні члени Головного Уряду: Роман Слободян, п-і Марія Демидчук-Чучман, Володимир Дідик, Іван Іванчук та інж. Степан Куропась, а привітання від неприявного почесного члена, д-ра Володимира Ґалана, прочитав делеґат інж. Іван Скіра. Коротке слово мав ще колишній головний контролер д-р Роман Смук.

Наради Конвенції у другому дні відкрив предсідник Конвенції д-р Ярослав Падох, а проводили ними на переміну заступники Леонід Філь і проф. Іван Телюк. Увечері того дня відбулася товариська прогулянка делеґатів кораблем по ріці Огайо.

В СССР переслідують звільнених з таборів політичних в'язнів

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — З СССР наспіває щораз більше документів, які вказують на злидні та переслідування, яких зазнають українці та інші політичні в'язні СССР, звільнені з таборів і в'язниць. Найважча доля тих, які після ув'язнення засуджені на заслання в найдальших закутках Азії, де їм приходить жити у важких кліматичних умовах, серед наскрізь чужого населення, де вони мають великі труднощі одержати квартиру та працю.

Але не краща доля й тих, кому дозволяють вернутися в Україну. Їм також роблять неймовірні перешкоди на роботу й одержати помешкання. Прикладом цього може послужити розповідь українського політв'язня Миколи Бондаря, уродженця Вінницької области. Йому 39 років, з яких останніх 7 він перебув в Пермському таборі. Від часу звільнення він старається дістати працю і квартиру. Про ці заходи він розповідає у кількох записках до знайомих.

Винятки з цих записок, які поширюються у самвидаві, друкуємо нижче.

3 лютого 1978. У Тульчинському районі нічого не знайшов (ні роботи, ні житла). У селах гуртожитків немає, а на квартиру ніхто не хоче приймати. Але з квартирою це вже інше питання (його майже не розв'яжеш, бо ж на роботу ніхто не бере: не потрібний). Питають: тракторист, шофер? Ні. А тепер і для своїх роботи немає. Але вони живуть, бо мають присадибні ділянки і т. п. В Тульчині ж знову радять їхати через оргнабір до Кримської области (якісь там є виноградні радгоспи). Тепер я в Бершаді (це районний центр Вінницької области)... Якщо тут нічого не вийде, прийдеться влаштовуватися десь в Черкасах...

16 лютого 1978. Покищо не знайшов ні роботи, ні житла. Це пов'язане одне з другим. З Вінницької области довелося мені виїхати — ніде не влаштувався. Тепер розглядаюся в Черкасах. Був в Мошнах(30 км. від Черкас). Недалеко від цього села є тваринницька ферма. В газеті „Черкаська правда" було оголошення (потребували тваринноводів). Їздив надаремно...А вчора їздив по той бік водойомища. Хотів улаштуватися в рибному колгоспі. Голова колгоспу роботу рибалки дає, але проблема з помешканням. Колгосп квартир не має. Каже: „найди житло, а потім приходи оформитися. Але з приміщенням буде важко"... Не хочуть вони приймати сторонніх, щоб не мати зайвого клопоту. Ось і довелося поїхати з нічим...

Сьогодні шукав за квартирою в Черкасах (будь-який куточок). Найшов одну, але відразу питають: є черкаська прописка? Та звідки ж мені її мати? А без неї нема про що говорити... Гуртожитками забезпечує тільки „Азот", ЖБИ (залізобетонне виробництво) і КПД (комбінат панельного домобудівництва). „Азот" вже відпадає, лишилися ці два. Зайшов сьогодні до уповноваженого в справах влаштування на роботу... Нічого нового, крім того, що вже є в оголошеннях, він мені не сказав. Порадив тільки забрати негайно трудову книжку з організації, в якій я працював до часу арешту, інакше мене ніде на роботу не приймуть. Перед арештом я працював тут в Черкасах в організації „Дирекції казанної і теплової мережі" кочегаром-оператором при газових печах. Сам розумієш, розрахуватися самому мені вже не довелося. Тож коли я приїхав до Черкас, відразу пішов забрати трудову книжку. Але виявилося, що там її не було. У відділі кадрів знайшли старий денник, в якому зазначено, що трудову книжку мені видали. Там де повинен був бути мій підпис — стоїть якесь прізвище... Прийшлось іти до них ще раз, щоб виписали нову. Я працював у них один рік. Це вони і внесли в трудову книжку...

...Сплю на станції, бо в гостиницю без прописки не приймають (але у Вінниці — приймали...)

...лютого 1978. Покищо роз'їжджаю по Черкасах і околиці, але на роботу ще не влаштувався. Мої земляки мене не утішають (хоч з походження я вінницький). Тепер ще більше відчуваю брак їхньої доброзичливости, теплоти у взаєминах, роз'єднання і відчуження.

Але залишім це. Позавчора знову їздив в рибний колгосп (Пришев). Було вже сухо (мороз) і я подався шукати житло. З великим зусиллям—знайшов. Якась бабка погодилася (правда, про себе я їй покищо не

(Закінчення на стор. 4-ій)

Бельгійці залишили Заір, французи залишились надалі

Брюссель. — 1.200 бельгійських парашутистів, які врятували в місті Кольвезі в Заірі, колишньому Конґо, 2,269 білих, що їм загрожувала масакра з рук чорних партизанів, вишколених кубинцями й озброєнних совєтською зброєю, вернулися вже до Бельгії. Зате залишилися там французькі леґіоністи, силою яких 600 вояків, найменше на місяць. До Кольвезу, яке є столицею багатої на мідь провінції, вернулися державні заірські війська. Але Заір стоїть перед поважною економічною кризою і дальшими політичними турботами, бо копальні міді, які є підставою тамошньої економіки, залиті водою і привернути їх до нормального стану можуть тільки чужинецькі фахівці, які вимагають повної безпеки, що її можуть дати тільки чужинецькі війська.

Між урядом Заіру і Бельгією напружені відносини, бо президент Заіру закидає бельгійському міністрові закордонних справ, що той затаїв перед своїм урядом розпучливий заклик щодо допомоги, наслідком чого ця поміч прийшла пізно.

Чорні мешканці міста переконані, що коли від'їдуть французькі вояки з чужинецького леґіону, то партизани повернуться знову. Ця афера напружила також відносини між Бельгією і Францією, які не мають одностайного становища супроти тієї африканської держави, яка колись була бельгійською колонією. Політичні коментатори не виключають, що Франція хоче використати нагоду, щоби, залишивши в Заірі на довший час своє військо, закріпити там свої господарські впливи.

Андрю Янґ применшує розбіжності з Президентом щодо Африки

Вашінґтон. — День після того, як він на телевізійній програмі „Фейс ди Нейшен" сказав, що не погоджується з твердженням, що Конґрес надмірно обмежує повновласті президента Джіммі Картера допомагати Заїрові та іншим приязним до Америки африканським державам, як теж заявив, що „безглуздо" є вважати, що присутність кубинських і совєтських військових частин на тому континенті становить стратегічну небезпеку для інтересів вільного світу, Андрю Янґ, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, у понеділок 22-го травня, старався применшити розбіжності між ним і Президентом відносно Африки.

У формальній заяві, виготовленій після консультацій з Білим Домом, Янґ підкреслив, що таки поділяє затурбовання Президента фактом, що Конґрес надмірно обмежує його повновласті допомагати приязним до Америки країнам, хоча переконаний, що політика уряду щодо Африки має таку велику підтримку американського загалу, що можна перебороти всі перешкоди. Проте, як відмічують коментатори, Янґ у цій заяві не відкликав, ані навіть не коментував свого твердження з попереднього дня щодо наслідків присутности совєтських і кубинських вояків у Африці. Виходить, що в тій справі розбіжності між Янґом і Білим Домом таки існують, хоча пресовий секретар Білого Дому, Джоді Повелл, сказав, що президент Картер не має застережень до недільної телевізійної заяви Янґа.

Як відомо, Білий Дім і Державний департамент вже кілька разів мусіли спростовувати чи навіть заперечувати заяви амбасадора Янґа відносно різних міжнародних подій, ситуацій та осіб.

ЕСПАНІЯ ВИДАЛИЛА СОВЄТСЬКОГО ТЕХНІКА

Мадрид. — Еспанські власті дали наказ совєтському інженерові Юрієві Попову негайно виїхати з цієї країни, обвинувативши його в шпигуванні в індустріяльному секторі. Ю.Попов, якому 32 роки, працював в Еспанії впродовж двох років. Це вже четвертий совєтський громадянин, якого еспанські власті видалили від часу відновлення дипломатичних зв'язків поміж Еспанією і Совєтським Союзом в 1977-му році.

БЖЕЗІНЬСКІ ЗАКІНЧИВ НАРАДИ З КИТАЙСЬКИМИ ЛІДЕРАМИ

Пекін. — Д-р Збігнєв Бжезіньскі, головний дорадник Білого Дому для справ крайової безпеки, у понеділок, 22-го травня, закінчив триденні наради з лідерами комуністичного Китаю і наступного дня відлетів до Токіо, щоб поінформувати японський уряд про перебіг і вислід нарад, а відтак плянує ще відвідати Сеуль, Південна Корея, з тією ж метою.

Промовляючи у понеділок на бенкеті, Бжезіньскі сказав, що переконаний, що відносини між ЗСА та Китайською Народною Республікою значно покращають, бо це в інтересі обох держав. „Наша спільність поглядів щодо міжнародних справ переважає розбіжності між нами. Обидві наші держави противляться стараням інших встановити монолітний світ" — заявив Бжезіньскі. Як відомо, Пекін вживає терміни „монолітний світ" та „гегемонія", коли коментує імперіялістичні пляни Совєтського Союзу.

Протягом трьох днів Бжезіньскі та інші члени американської делеґації переговорювали з Гуа Куо-Фенґом, прем'єром і лідером китайської комуністичної партії, заступником прем'єра Тенґ Гсія-пінґом, міністром закордонних справ Гуанґ Гуа та іншими китайськими урядовцями.

В американську делеґацію, яка з Бжезіньскім відвідує Далекий Схід, входять: Ричард Голдбрук, асистент державного секретаря для справ Азії та терену Тихого океану; Вілліям Ґрейстін, заступник Голдбрука; Мортон Абрамовіц, спеціяліст Державного департаменту щодо азійських справ; Семюель Гантінґтон, Бенджамин Губерман, Майкел Оксенберґ і Майкел Армакост, члени очолюваної Бжезіньскім Крайової Ради Безпеки.

У кількох публічних виступах в Пекіні Бжезіньскі підкреслював потребу встановлення нормальних дипломатичних і економічних відносин між ЗСА та комуністичним Китаєм, але не коментував вимог Пекіну, що уряд ЗСА мусів би раніше зірвати дипломатичні зв'язки з Націоналістичним Китаєм на Тайвані, уневажнити оборонний договір з Тайпеєм і відтягнути біля 1,000 американських вояків з Тайвану.

Призначено нового керівника бюра КНР у Вашінґтоні

Пекін. — ТенгГсіао-пінґ, заступник прем'єра комуністичного Китаю, повідомив, що на пост нового керівника бюра зв'язків Китайської Народної Республіки у Вашінґтоні призначено кар'єрового дипломата Чай-Тсе-міна, дотеперішнього амбасадора червоного Китаю до Тайланду. Протягом останніх 6-ох місяців ніхто не служив на цьому пості.

ЗСА і червоний Китай не встановили ще повних дипломатичних зв'язків, але після поїздки президента Ричарда Ніксона до Пекіну в 1972-му році в столицях обох країн відкрито „бюра зв'язків".

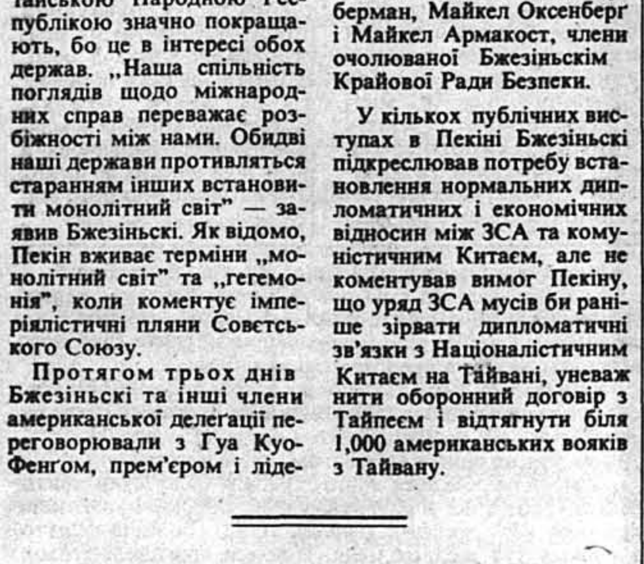
15 Нобелівських лавреатів засуджують совєтський режим

Ню Йорку. — П'ятнадцять Нобелівських лавреатів вислали телеграму до уряду СССР, гостро критикуючи засуд фізика-дисидента Юрія Орлова та ставлячи під сумнів доцільність діялогу поміж американськими і совєтськими науковцями, згідно з повідомленням Комітету затурбованих науковців, членами якого є ці та інші науковці, відзначені нагородою Нобля.

Відкликаючись на офіційне обвинувачення Ю.Орлова в слідкуванні за приміненням Гельсінкських угод, науковці заявили, що вони уважають таке обвинувачення „неспівмірним" з тим фактом, що уряд СССР не тільки що підписав цей документ в 1975-му році, але й назвав його „історичним досягненням".

Телеграму підписали наступні Нобелівські лавреати: Філіп Андерсон, Барух Блюмберґ, Карль Корі, Андре Курнанд, Макс Дельбрук, Альфред Герші, Гергард Герцберг, Роберт Гофштадтер, Роберт Голлі, Полікарп Куш, Джошуа Ледерберґ, Фредерік Роббінс, Говард Тенін, Гаролд Юрей і Джордж Вальд.

ФУНДАТОРКА „ГЕРОЯМ ДИВІЗІЇ"

Співачка Марія Ясінська Мурована в розмові з ред. Л. Коленською під час відвідин в редакції „Свободи". У суботу, 13-го травня ц.р. на Ювілейному З'їзді Дивізійників на Союзівці співачка, поміж іншими піснями, виконала композицію Андрія Гнатишина до слів Богдана Стефанишина, „Героям Дивізії", спеціяльно написану в 35-річчя Дивізії. Цей твір уфундувала Марія Ясінська-Мурована.

РІЗНОМАНІТНА І БАГАТА ПРОГРАМА БУДЕ ПРИТАМАННОЮ ЧЕТВЕРТОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ФЕСТИВАЛЕВІ В НЮ ДЖЕРЗІ

Голмдел, Н. Дж.— Кожен із трьох попередніх українських фестивалів у Ґарден Стейт Сентрі втішався успішністю і широкою популярністю, що позначалось не тільки випродажем квитків, але й прихильним відгомоном в радіо і українській та англомовній пресі.

Успішність цьогорічної мистецької програми Четвертого Фестивалю, що відбудеться у суботу, 3-го червня ц. р., о год. 5-ій по пол., запевнює ще й цей факт, що в ній вперше сольові арії виконуватиме бас Павло Плішка, передовий соліст Метрополітальної Опери в Ню Йорку, відомий теж із своїх кількох виступів перед українською публікою під час різного роду імпрез національного характеру; його добра вимова української мови та блискуча інтерпретація мелодій і тексту здобула собі признання серед української авдиторії.

Однією з перлин мистецької програми, оформленням якої займається пані Рома Прийма-Богачевська — відома із своїх попередніх ориґінальних балетних постановок — будуть виступи балетної групи і танцювального ансамблю. Технічним помічником є Богдан Домарадський.

На великій залі амфітеатру виконуватиме народні і стилізовані танці відомий ансамбль „Гомін України" з Детройту під мистецьким керівництвом Іванни Драґінди-Кульчицької.

Вокальну програму виповнять великі хорові ансамблі: чоловічий хор „Прометей" з Філядельфії під орудою Михайла Длябоги, дівочий хор „Веснівка" з Торонта під мистецьким керівництвом п-ні Квітки Зорич-Кондрацької та вокалістка Ірина Вельгаш із Вінніпеґу. Конферансьє цієї мистецької пополудневої програми — Ярослав Семчишин.

Частина дівочої групи танцювального ансамблю „Гомін України" з Детройту виконує „Яворівську коломийку".

Фестивальний комітет, що його очолює інж. Михайло Чайківський, випрацював аспекти цілоденної програми,початок якої буде о год. 11-ій вранці; вона включатиме виступи молодечих ансамблів, мистецькі виставки, покази ноші тощо. На протязі цілого дня можна буде закупити українські страви.

В розпродажу ще залишились квитки, їх уже небагато, тому в справі замовлень слід негайно голоситись до А. Кейбіди, на тел.: (201) 763—1569.

Ситуація дисидента Щаранського погіршилася

Москва. — Мати арештованого 14 місяців тому Анатолія Щаранського висловила перед закордонними кореспондентами острах, що доля її сина значно погіршилася після того, як совєтський суд засудив фізика Юрія Орлова на високу кару кацету і заслання — ніби за очорнювання влади. Мати Щаранського звернула увагу, що на партійних мітинґах у московських фабриках та в совєтській пресі знову почали атакувати Анатоля Щаранського, як „аґента американської розвідки", тому вона здогадується, що її сина будуть судити, як „американського шпигуна" і засудять на високу кару. В американській пресі була замітка, що не виключається виміну Щаранського на якогось совєтського шпигуна.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Знову Андрю Янґ

Минулої неділі Андрю Янґ, амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй, заявив на телевізійній програмі, що „безглуздо" є вважати, що присутність кубинських і совєтських вояків в Африці становить стратегічну небезпеку, як теж сказав, що не погоджується з твердженням Білого Дому, що Конгрес надмірно обмежує повновласті президента Джіммі Картера допомагати приязним до Америки африканським державам.

Ця заява амбасадора Янґа — це заперечення становища, що його займає президент Джіммі Картер і його головний дорадник для справ крайової безпеки д-р Збіґнєв Бжезінські, які вже кілька разів перестерігали Москву і Гавану, що їхнє військове втручання в Африку загрожує світовому мирові та може пошкодити політиці детанту між Америкою та Совєтським Союзом. Вислови Янґа — це не тільки заперечення заяв Президента і Бжезінського, а фактично кпини з цих державних мужів, бо Янґ підкреслює, що їхні побоювання щодо агресивної діяльности Москви і Гавани в Африці є „безглуздям".

Андрю Янґ, як приватна особа, має право критикувати будь-який аспект політики уряду ЗСА. Однак, як амбасадор ЗСА до Об'єднаних Націй — обов'язком якого є пояснювати світові закордонну і внутрішню політику своєї країни — Янґ не уповноважений публічно критикувати діяльности Президента та інших членів американського уряду і ще до того критикувати їх неправильно. Адже ж не тільки уряд ЗСА, але речники майже всіх урядів держав вільного світу вказують на загрозу для світового миру і для інтересів африканських країн та для демократичного табору з боку СССР і Куби. Навряд чи можна вважати побоювання досвідчених світових лідерів „безглуздям"!

Треба відмітити, що це не перший раз, що амбасадор Янґ виголосив такі безпідставні та необдумані твердження. Він, наприклад, вже раніше публічно заявив, що присутність кубинських військових частин в африканській країні Анголі сприяє „стабільності" на тому обширі, як теж твердив, що Америка „безпідставно" боїться поширення комунізму в Африці, долаючи, що уряд ЗСА розглядає події в тій частині світу крізь призму „холодної війни" та що страх Вашінґтону щодо майбутности Африки базований на „параної відносно комунізму".

Виголошуючи ці „перлини", Янґ чомусь не звертав і далі не звертає уваги на факт, що Совєтський Союз вже має бази в таких стратегічно важливих африканських країнах, як Етіопія, Анґоля, Мозамбік, Уганда, Лівія та Ґвінея-Біссав. Він теж чомусь промовчує факт, що в багатьох з тих країн находяться сильні кубинські військові з'єднання та що існують докази, що кубинці вишколювали катанґських партизанів, які недавно напали на Заїр, вживаючи при тому совєтську зброю. Янґ також не звертає уваги на те, що Москва і Гавана різними способами підтримують чорних повстанців у Родезії та інших країнах південної Африки, як теж післали свої військові частини до арабського Південного Ємену для підтримки скрайньо лівого режиму. Совєтський Союз і Куба стараються запевнити, що в Африці продовжуватиметься расовий конфлікт, а на Близькому Сході далі існуватиме ворожнеча між арабським світом та Ізраїлем, як теж між поміркованими арабськими лідерами та радикальними елементами, бо полагодження міжнародніх конфліктів шляхом переговорів тільки перешкоджає експансіоністичним плянам Москви і Гавани.

Варто пригадати, що протягом минулого року Білий Дім чи Державний департамент кілька разів мусіли заперечувати чи спростовувати заяви амбасадора Янґа відносно різних міжнародних подій та ситуацій. Однак, навряд чи можна буде задовільно виявити заяву Янґа щодо „безглуздого" побоювання президента Картера і д-ра Бжезінського відносно совєтського і кубинського військового втручання в справи Африки.

З уваги на те, що Андрю Янґ виявився дійсним новиком у лябіринтах міжнародної дипломатії та що його безпідставні та необдумані заяви спричинюють велику шкоду для ЗСА на міжнародній арені, треба надіятися, що президент Картер якнайшвидше звільнить його з посту амбасадора до ОН, а на його місце призначить досвідченого і відповідального дипломата.

ІНТЕРВ'Ю

ПРЕДСТАВНИКА РАДІОВИСИЛЬНІ „ГОЛОС АМЕРИКИ" З ВЛ. МИТРОПОЛИТОМ МСТИСЛАВОМ

II

Вже як єпископ, об'їхав я у 1942 році Україну, якнайдальше на схід, північ і південь. Подорожі з Харкова до Полтави бачив глибоку яму, а в ній кількох хлопців, яких німці посадили туди за те, що співали українських пісень і спізнялися на роботу. Видко ті пісні німцям не подобались, як і московським культуртреґерам. Бачив валки молоденьких дівчат і хлопців, що їх німці схопили в хаті, у полі, при дорозі, на базарі і гнали до невільничої праці в Німеччині. Сидячи у в'язницях Гестапо, не досипав ночей, бо ряснi пострiли прикорочували тоді людське життя. У Прилуках, на третій день Різдва 1943 року, за одну тільки ніч „льотне ессесівське команді" розстріляло понад 540 чоловіків, жінок і дітей, виключно з-посеред свідомих українців, що чудом перебули сталінське пекло 1937 року.

Проте, не зважаючи на страшні обставини німецької окупації та на те, що німецька адміністрація явно підтримувала т. зв. Автономну Російську Церкву, яка перебувала в юрисдикції Московського Патріярха, — число українських парафій росло, — бракувало лише священиків. З усього було видко, що українська людина шукала порятунку і душевного підсилення у рідній Церкві українського народу. Цю останню їхню надію треба було знищувати посиленою службою їй і Богові.

Одначе, радісне стихійне відродження нашої Церкви в 1941-43 роках коштувало тисячі нових людських жертв. Почалися арешти і розстріли священиків і активних мирян. Найбільше зазнала лиха і знущань знову таки Волинь, що дала тоді колишній підсовєтській Україні десятки священиків і майже усіх єпископів, висвяту яких довершено звичайно потаємно у Св. Андріївському Соборі в Києві. Цією висвятою єпископів довершено історичну вже подію — чергове відновлення Ієрархії УАПЦеркви, третє від 1960 року. Два наступні відбулися у 1921 і 1942 роках.

Участь Волині у черговому відродженні нашої Церкви в Україні коштувало цю прадавню українську землю несамовитого знущання над нею. Спеціяльні загони Гестапо спалили 31 церкву, а людей вимордували або вивезли до таборів невільничої праці в Німеччині. Кілька церков спалено разом з священиком і сотками людей у них. Мені ввижається, що над тими селами ще й досі стоїть нерухомо хмара чорного диму із згарищ і лунає голосіння мучеників... Нарешті, останній етап мого архипастирського служіння, вже за морем-океаном, далеко від Батьківщини. За найбільш радісні події на цьому етапі, що їх можна зарахувати до історичних, вважаю Православний Собор Поєднання у Ню Йорку в 1950 році та постання Осередку Св. Ап. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку в ЗСАмерики, Осередку, що став духовним центром для всіх православних українців у вільному світі та місцем творчої праці для збагачення релігійної і національної культури нашого народу. Величня Церква -Пам'ятник на молитовний спомин жертв Великого Голоду в Україні в роках 1932-33, цвинтар при ній, на якому спочивають тисячі наших найкращих людей з усіх земель України, Духовна Семінарія, що продовжує традиції Києво-Могилянської Академії, видавництво, друкарні, музей, архів і велика бібліотека, — все це у Бавнд Бруку. Не перечу, в усьому є якась доля мого труду, але, в основному, — це збірне зусилля великої громади добрих українських людей, які свідомі, що, даючи на Боже, дають одночасно на збагачення української культури, головним джерелом якої була від віків і повік залишається Українська Православна Церква.

П. Що Ви, Владико, вважаєте найбільшим досягненням своєї праці у Христовому Винограднику?

В. На цей запит трудно дати відповідь, залишаю це майбутнім дослідникам. Все ж таки, — найбільше радію виданням п'яти томів „Історії Укр. Прав. Церкви" проф. Івана Власовського, історії, на яку від кількох віків чекала Україна. Видання цієї монументальної праці, особливо в англійській мові, піднесло престиж нашої Церкви у всьому світі взагалі, а в родині помісних православних церков, зокрема.

П. Чи зазнали Ви, Владико, також і невдач у своїх багатьох замірах?

В. Очевидно, були не тільки невдачі, але й помилки. До них признаваюся, на них учився бути більш уважним та, що головне, — вони змушували мене до більшої працьовитості.

П. Тепер іде підготова до Всеправославного Вселенського Собору. Які, на Вашу думку, існують перспективи для відбуття цього Собору та чи братиме у ньому участь Українська Православна Церква?

В. Маю підстави вважати, що цей Собор відбудеться на протязі найближчих двох років. Очевидно, наша Церква буде присутня на цьому Соборі,

(Закінчення на ст. 4-ій)

М. Панченко

ПЕРЕД „СВЯТОМ ВЕСНИ" НА ВОВЧІЙ ТРОПІ

Цього року сповняється 25-ліття придбання і урухомлення найбільшої Пластової оселі „Вовча Тропа". Ця оселя тепер є гордістю пластової громади. Її придбання, як ми це бачимо нині було далекозорим і далекосяжним кроком тих практичних ідеалістів пластової громади. Імена тих, що спричинилися до придбання тієї 350-акрової гористої покритої лісом посілости української громадою на сході Америки в Іст Четгемі недалеко столиці Ню Йорку,Олбані, для виховних потреб української молоді, є загально незнаними і не рекламуються, але кожен, хто лише має нагоду побувати на тій оселі, з подивом, при вдихові свіжого чистого повітря, складає тим невідомим загалові добродіям признання за той так важливий почин у багато труднищих тоді економічних умовинах. Була потреба, і вони виконали свій громадський обов'язок!

Чому вони ту посілість назвали „Вовчою тропою" теж загально невідомо, але між пластунами створилося вже кілька легенд, а кожна із них має кілька варіянтів. Під цю пору приготовляється до друку пл. сен. Фільком Старухом пропам'ятна книга і може в ній буде виявлено або хоч згадано про правдоподібність тієї назви.

За 25 років багато-багато перебігло там зворушливих подій. Багато сердець прискорюють свій хід при згадці про Вовчу Тропу, багато зідхають при згадці про давнє минуле так, як і багато з повним задоволенням відчувають у своїх серцях, що вони виповнили свій обов'язок супроти своєї громади корисною і тяжкою працею на Вовчій Тропі. Сотні молоді перейшли там вишколи, табори, зустрічі. Багато щасливо там зустрілися. Багато батьків там працювали, але ненамарно, бо нині ті, що переходили там новацькі табори перебирають ту тяжку працю на оселі і відповідальність за неї на себе. Такі імена як Андрій Ластовецький, Роман Юзенів, Любомир Білик, Люба Білик, Михайло Турчин, Маруся Боднаренко, Мотря Ракоча і інші сьогодні є в складі управи оселі з такою ж кількістю імен, що ще так недавно таборували там як юнаки.

Управа оселі Вовча Тропа, знана як Окружна Таборова Комісія (ОТК), перевибирається щодва роки. Цього року перевибори відбулися 20-го березня у пластовому домі нюйоркської станиці при участі представників з майже усіх довкільних пластових станиць і гуртків Пластприяту. Це була визначна подія в історії Вовчої Тропи. Велике зацікавлення долею оселі запевнює її будучність і розвиток як виховного літнього центру Пластової громади. Збори одобрили нову управу, що складається в більшості з молодших віком. Над складом управи працювала номінаційна комісія під проводом двох активних пластунів сеніорів Ярослава Федуна, ОХ, і Ігора Декайла, ЧК. На їх пропозицію збори затвердили управу оселі на наступних два роки у такому складі: Андрій Ластовецький — голова, Богдан Кузишин — заступник голови, Люба Білик — секретар, Роман Юзенів — секретар; Богдан Крамарчук — голова, Маруся Боднаренко і Доза Турчан — члени Таборової Комісії; Роман Яцушко — голова і Юрій Богацький, Михайло Турчин, Орест Побігушка, Михайло Сосяк, Петро Ганкевич — члени Господарської Комісії; Любомир Думановський — голова і Юрій Білик, Таїсса Турянська — члени Фінансової Комісії; Александер Якубович — лікар; Ольга Іваськів і Марія Свинтух — референти гостей; Мирослав Драган — голова і Мотря Ракоча, Юрій Струтинський — члени Комісії Розбудови; Володимир Рак — голова і Маркіян Титла, Антін Тимкевич, Петро Дармограй — члени Контрольної Комісії, а для технічної допомоги новообраній управі затрималися вільними членами ще декілька осіб зі складу попередньої управи оселі.

Основна і єдина мета існування оселі Вовча Тропа є уможливлювати Пластові переводити його виховну працю, частиною якої є таборування у природі. Основним же обов'язком управи оселі та її членів є обслуговувати учасників таборів, їх булави і команду та доглядати і утримувати майно, потрібне для переведення таборів. Тобто, вибір до управи оселі означає добровільну згоду жертвенно і безкорисно працювати з почуттям відповідальности батька — господаря. Без повного розуміння свого завдання, тобто, що все існує для виховних справ молоді, праця на оселі є не тільки тяжкою, неприємною і марною, але і шкідливою, бо перешкоджатиме виховній праці на оселі. Ані управа, ані оселя не існують самі для себе, щоб лише існувати чи щоб вести комерцію. Здобуття ширшого майна, розріст і уліпшення є теж важливим, але другорядним і мимохідним. Головну ролю відограють виховні цілі Пласту, а оселя лише мусить творити сприятливу для того атмосферу, прихиляти до себе молодь, давати їм приклад доброї жертвенної праці і громадської відповідаль-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Ярослав Падох

ЖИТТЯ Й ЗАСЛУГИ Д-РА МИХАЙЛА ШЛЯХТИЧЕНКА

У ЙОГО 85-РІЧЧЯ

Вісімдесят'п'ять років тому, 8-го листопада 1892 року, в містечку Тетієві Таращанського повіту на Київщині народився довголітній, дуже заслужений секретар Правничого факультету Українського Вільного Університету й Українського Правничого Товариства в Празі, д-р Михайло Шляхтиченко. Хоча ні за студіями, ні за професією не правник, він довгих п'ятнадцять років, від 1930 до 1945, був важливою підпорою правничої частини нашого єдиного, й як досі незнищимого, еказильного університету та батьком і приятелем сотень студентів права, які — розпорошені по світу — досі шанують його більше, ніж навіть своїх колишніх професорів.

Беручи до уваги велику ролю, яку за своє 57-річне існування відограє УВУ, яку саме пригадав нашій громаді його сучасний ректор проф. Володимир Янів (у „Свободі" в числах із 9-12 травня), належить нам громадно привітати цю заслужену людину з її 85-літтям, яка в великій самотності, хоч і серед хмаросягів Ню Йорку, серед книжок й над рукописами цінних споминів, проводить свої самітні дні.

В чужій школі й службі

Із селянського, вільного, хоча зубожілого роду, зі шляхетським прізвищем Шиманських, походили предки Михайла Шляхтиченка. А коли скасовано панщину прадід Михайла забувши за шляхетство, придбав земельний наділ й надане прізвище Шляхтиченка та разом із недавніми панщизняними селянами став обробляти ґрунт і будувати господарство. Його син Юхим, батько Михайла Юхимовича, одружившись із Ксенею Шпорт, мав з нею чотирьох синів і одну доньку. Найстаршим був Михайло. Велика родина й не багато землі прирекли найстаршого сина на вчасну працю в господарстві й не дозволили йому покинути працю вдома й шукати кращої долі у вищих школах. Чотири роки в місцевій церковній школі, мовою якої була церковнослов'янщина й два роки в такій же школі в селі Слобода, в яких школа чергувалася з випасом гусей і коней та працею на господарстві, були єдиною формальною наукою будучого доктора.

Рік після закінчення цієї науки спосібний вчорашній учень — ще дитина заступив учителя, потім став практикантом, а ще пізніше секретарем, мирового суду. Швидко вибився в праці й перейшов до секретаріяту кримінального відділу Окружного суду в місті Умані, звідкіля у вересні 1915-го воєнного року його змобілізовано й приділено в 14-ий запасний батальйон в Умані. Звідсіля вислано його на вишкіл до Києва, де український земляк, капітан Яценко, згодом суддя найвищого українського суду, призначив його до військової школи, що дозволило йому скласти у восьмій київській гімназії іспит, і відкрило йому двері в офіцерську школу. Після іспиту в тому ж 1915-му році, Михайла Шляхтиченка приділено до офіцерської школи в Житомирі, яку покінчивши на протязі шести місяців, в червні 1916-го р. став прапорщиком, отримавши золоті пагони. В листопаді 1916-го р. став підпоручником, а в березні 1917 р. поручником, здобувши за відвагу на фронті ордени св. Станислава й св. Анни.

Від покінчення офіцерської школи до абдикації царя, постійно перебував на галицькому фронті в околиці Золочівщини, де вперше у взаєминах із селянами вивчав на практиці українську географічну й духово-політичну соборність. За людяність із підчиненими вояками й виявлене українство на перших виборах Командного комітету його обрано головою й на його лихо його ж малорозумного конюха — його заступником. Зараз після того він став членом українського офіцерського клюбу, який згуртував біля 25 членів. Відвідував галицькі, селянські читальні й брав участь із місцевим населенням у панахидах по Т. Шевченкові й гетьмані Мазепі. Це й придбало йому не завжди безпечне ім'я мазепинця й чимало зв'язаних з цим турбот із російськими офіцерами-шовіністами. Автім це був час, коли на фронті пробуджувалася революційним порядком національна свідомість вчорашніх малоросів й поставали полки Богданівський, Полуботківський, Костя Гордієнка та інші. Важко поранений в останніх фронтових боях, повернувся на лікування на Україну й там став на дальшу військову службу, але вже в рідній державі.

На рідній службі

З листопада 1917-го року Михайло Шляхтиченко перебував на Україні в Уманській повітовій військовій команді, де й перевів українізацію місцевої залоги, а організував Запорожську Січ в таращанському повіті та протибольшевицьке повстання. В українськім війську виконував відповідальні завдання, як осаул (адьютант) курінного в повітовій команді Уманщини, осаул 12-го Брацлавського полку, начальних штабу Таращанського повстанського коша й інші. 1921-го року його підвищено до ранги сотника. Якийсь час він був комендантом міста Бердичова, а після переведення до штабу Дійової армії, став помічни-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Іванна Савицька

АВТОБУСОМ НА ФЛЬОРИДУ

(З мого вікна)

I

Я бачу здивовані очі, і в них німе запитання: — А втома, а болі ніг, а довга дорога до зануду?

Нічого подібного, — читачу! Подорож автобусом тоді буває важкою, коли „Сірий пес" є тільки засобом транспортації і більш нічого. Коли ж, вмостившись у вигідне крісло, ви зразу націляєте найбільш прецизний фотоапарат (ваші очі), включаєте швидко найчутлівішу кнопку світосприймання (ваше серце) і затикаєте вуха на все, що скрегоче, шумить і торочиться тут же за плечима, ви геть би в тривимірному кіні з живими кадрами, в повені райдужних кольорів, що змінами красвидів, людей і природи витискають на екрані уяви — живі вітражі.

Дрібку чуття і поезій беріть зі собою надорогу — тоді „Сірий пес" не буде зватись автобусом, а чародійним птахом, що несе вас на дужих крилах.

Пакування вашої валізки не таке просте, як гадаєте. Кладете наспід рушник (ви ж бо їдете купатися у „болоті") і він, цей рушник, сам собою займав четвертину місця, а де ж ще штани, светер, блузка, суконка, білля і купальники (обов'язково два), а де ж капці, халат, косметичні якісь причандали. Все те росте, підтимається вгору, мов великодня бабка, і ваша валізка з горбом верблюда не хочеться ніяк замкнути. Акробатичним стрибком сідаєте таки „на верблюда" і крутите маленький замочок. Цок, і валізка закрита, перев'язана сильним паском, без якого не раджу вирушати в жадну дорогу.

Коли б я вірила в забобони моя їзда на Фльориду розвіялася б ранньою мрякою. Тричі прийшлося завертати з дороги, шукати потрібних документів, перевіряти газ, виключати в лазничці світло. Совість, отой неспокійний рух, що вічно підшептує якісь сумніви, не дасть вам покинути хати, не дасть відійти, не впевнившись, що все в порядку.

Я вже на автобусовій станції в Нюарку. Квиток купила, валізку здала у віконце, місце вигідне є, вирушаємо. Рушили, і зразу зупинились. Ще одна пасажирка загримала кулаком до дверей. Була це огрядна жінка, обильних кшталтів, з вантажем різних клуночків, що звисали з повненьких рук. Вподобавши собі місце саме біля мого вікна, розсілася квокою на двох стільцях, і мені лишився лиш клаптик, манюсінький клаптик фотеля.

— Вам невигідно? — спитала спокійно пані. — Онде, за нами, три порожні місця, ідіть тамтуди, якщо хочете!

Не було іншого виходу, і я пішла. Та це лиш маленька дрібничка, не пов'язана з силою забобонів.

Водій автобуса — важлива в дорозі персона. Він міняється, відробивши години, і ви тільки бачите зміну прізвища на його фронтовій візитівці. „Професійний, ввічливий, уважний", — стоїть незмінно біля кожного свіжого прізвища.

Водій сидить наче мумія, мовчазний, глухий, сконцентрований, і тільки порухи рамен говорять, що він не спить. Кожну зміну водія можна відчути зразу. Техніка „драйвування" здебільша одна й та сама, проте ви відчуваєте „сильніші" і „слабші" руки, легкість і тяжкість поворотів, хоч з бігом часу вам стає байдуже, хто сідає за керму. Ми починали з лисого водія, потім з'явився кучерявий, далі сивий, ще дальше — з буйною шевелюрою, а вже під кінець, — гарненько, рівно підстрижений, в поважних, статечних літах. 55 миль на годину не дозволяють на бравуру.

Хай простять мені балтиморці, що я не стану оспівувати краси їхнього стейту. Залишаючи збоку Філядельфію і Вільмінґтон без особливих спостережень і минаючи швидко Балтимор, ми попали нечутно в ранню весну Вашінґтону. Непрогляднi шари лісів, що ось-ось збиралися зеленіти, панелі жовтих форситій, дрібонькі, окаті зіркачі на свіжо зелених травах кричали вголос до нас, що вже весна, не тільки ота — календарна, але правдива, свіжа, нова, що приходить, забарившись трохи.

Правда, в автобусі включили тепло і воно, всуміж з цвітінням, вводить нас в розгар весни. І серце, що рветься до сонця, до звільнення з теплих светерів, з грубих плащів і вітрівок, молодшає зразу.

Кожних чотири години ми зупиняємося відпочити. Тридцять хвилин перединшки (часом і більше) вам вистачає вповні випити чашку кави, з'їсти щось теплого, розпростувати ноги. Ви сідаєте знову оновлені, готові до дальшої дороги. Під ніч берете пілюльку, щоб швидше і легше заснути, хоч уночі ви виходите знову пройтися, подихати холодом Каролайни, і ви відчуваєте зразу, що пах Ню Йорку далеко, далеко за вами, а чар квітучого півдня майже на засяг руки.

Саванна і Джексонвілл з першими, стрілистими пальмами, переносять вас знову в країну квітучої казки. Пальми, мов ті дівчата, високі і стрункі, з короною розпущених кіс, з'являються тут же, при дорозі.

Ви хотіли б зупинитися на хвилинку, обняти стрункую красуню, привітатися з нею, — та дарма. Водій, не звертаючи на чари, жене далі, бо йому вибивають міліи. І ви вже неспроможні дрімати, неспроможні примкнути очей, бо там, за вікном, творяться різні дива, горять кущі, колишуться пальмові алеї, біліють мости, міниться мехіканський залив, а колеса вашого автобуса вистукують як же весело — Фльорида, Фльорида, Фльорида.

Останній водій, — людина старшого віку, статечний, спокійний, править нам рівночасно за гіда. Ми вже на зупинці в Тампа. Ще дві години їзди, і лікувальна місцевість Warm Mineral Spring закінчить мою мандрівку.

Водій подає пояснення, коротку історію мостів, назви місцевостей тощо. Їдемо, їдемо, добиваємось врешті до мети.

Зупинка Норт Порт не має навіть будиночка, не має таблиці. Якась там пральня, лавочка і два публічні телефони. Зупиняємось. Я дякую водієві за його ввічливу обслугу, і зараз спішно додаю: — А тут квиток з числом моєї валізки, будь ласка, добудьте мені мій маєток.

— Якої валізки? — спитав спокійно водій, в автобусі валізки немає.

А де ж вона ділася, мій пане? Де ж ви її загубили?

— Вашої валізки я на очі не бачив, ось тут, внизу, залишились лиш дві коробки, що їдуть зі мною до Маямі, — і водій, знехтувавши прикметники біля його візитівки, чкурнув стрибком до автобуса.

Я зосталась сама. Господар з підводою запізнився, валізка в дорозі пропала, а темний вечір ось-ось і сяде на землю.

І як тут не вірити забобонам, як не вірити?

Думати не доведося довго, треба ж було діяти, діяти швидко і розумно. Я викликала зразу поліцію і розказала пригоду. За декілька хвилин біле, поліційне авто з'явилося тут же,біля мене. Почався довгий протокол про діда і дідову титку, і врешті поліцист сказав: — Ви не журіться, пані, валізка ваша віднайдеться, тільки не знаю, коли. Ми її відошлемо до Ню Йорку... Та перше, що вам треба зробити, подзвонити вранці до попередньої зупинки у Венісі, і їм зголосити вашу згубу.

Ситуація була скрутна, та тут, на щастя, над'їхав мій господар, пан Григорій. Маючи досвід в цьому ділі, він зразу перебрав в свої руки розшуки за моєю валізкою. Вибдзвонював вранці на всі сторони, движучи днем при телефоні, подавав надію, що згуба скоро віднайдеться.

Чутка про моє зубожіння рознеслася швидко по людях. „Громада по нитці, і бідному сорочка", стануло рубом на всю ширину. Знайомі скидались на мене різними частинами ґардероби, навіть попався мені сенаторський білий капелюх (це я жартую).

Та справнє милосердне серце виявили таки сусіди. Панство С. надiлили мене харчами, пані Юзя подарувала сорочку, пані Марійка зодягнула мене наче гейшу, і так „у чужому пір'ї", щоб не пропустити днини, я з'явилася вранці над озером.

Десь, коло третьої, гучний, меґатонний голос покликав мене до бюра. Там вже чекав мій господар з усміхненим, ясним лицем, і я зрозуміла, що згуба моя віднайшлася.

Отож — не вірю в забобони, ні, не вірю.

Ділове звідомлення із побуту над цілющим озером, (поради, вказівки, адреси, телефони, ціни на землю, доми і помешкання, справи комунікації, лікарі, клініка, шпиталі, прохарчування, осередок для старших, релігій-

(Продовження на стор. 4-ій)

ПЕРЕД „СВЯТОМ ВЕСНИ"...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ности, бо наші діти роблять те, що ми робимо, а не те, що ми їх заставляємо робити. З таким розумінням та з новою управою приступає до другої двохрічної каденції пл. сен. Андрій Ластовецький, ЛЧ, як голова Окружної Таборової Комісії Управи оселі Вовча Тропа. Він також розуміє вагу праці своїх попередників, а особливо довголітнього голову пл. сен. Ярослава Бойдуника, ЧК, запропонувавши його на почесний пост оселі.

Праця на Вовчій Тропі вже розпочалася підготовою до свята Юра, що відбудеться 27-29 травня. Свято весни відбувається на Вовчій Тропі кожного року і є офіційним відкриттям оселі. Свято весни є великою нагодою для пластової молоді юнацького віку відвідати оселю ранньою весною і при тім змагатися там особисто і куренями за нагороди в спорті та пластових вмілостях і знанні. Свято весни закінчується великою спільною ватрою із пописом куренів у пластовому гуморі, співі, дотепності, у мистецтві слова і дії. Так там юначки і юнаки весело започатковують своє літо.

Переведенням свята весни переважно займаються два пластові курені, один жіночий, а один чоловічий. Цього року переведенням свята Юра займаються жіночий курінь „Перші Стежі" і чоловічий „Хмельниченки".

Приблизно через місяць після свята весни починаються табори. Цього року з уваги на Міжкрайову Пластову Зустріч в Альберті біля Едмонтону в Канаді табори починаються один тиждень раніше 1-го липня. Юнацькі табори переводяться під шатрами в соснових лісах, табори новацькі в бараках в центрі оселі. У святі весни переважно бере участь коло 500 юначок і юнаків, а в таборах — коло 200 новаків і новачок та стільки ж само юначок і юнаків.

Таборування для дітей на Вовчій Тропі є пластовим таборуванням, тобто, не відпочинково-розваговим, а виховним. Це є табори молоді з випробуваними засобами пластового виховання з повною програмою плянового зайняття. Форми пластових зайнять є різні, починаючи від новацького вогника і гутірки на такі теми, що збуджували б у душі дитини найліпші людські почуття обов'язку, відповідальности, життєрадости, співчуття, почуття взаємної допомоги, почуття приналежности до громади, потреби плекати свою мову і культуру, а кінчаючи на фізичній витривалості у змагу за перше місце в спорті чи на мандрівці старшого юнацтва з повним вирядом. Пласт не є школою формального розуміння, але він заохочує здобувати знання, вищу освіту та підготовлятися до провідної ролі. Очевидно, не всі можуть бути провідниками, і Пласт це розуміє, але намагається, щоб якнайбільше їх виховати. Пласт намагається виховати характерних й ідейних громадян, що були б готовими служити своєму народові, були б успішними в житті, проводили гармонійне і щасливе родинне життя, почувалися повновартісними, життєрадісними і щасливими людьми з відчуттям всевищої сили Творця Всесвіту.

Протягом 25-ти літ свого існування Вовча Тропа мала надзвичайно великий вибір таких зразкових людей. Неможливо про всіх них тут розповісти, але для прикладу треба згадати про працю братчика Славка, пл. сен. Ярослава Пришляка в Боффало, Н. Й., що протягом останніх двох років провадив на Вовчі й Тропі табори новаків і, уміжчасі, вишколи новацьких виховників. Братчик Славко не є винятком чи випадковим зразком у своїй посвяті і відданості справі молоді на Вовчій Тропі, а лише типовим прикладом щорічного явища у тій кузні людських характерів.

Пластові табори на Вовчій Тропі, так як і всюди, за пластовою системою виховання діляться на чотири підтабори, кожний під окремим комендантом і окремою булавою. Табори новачок і новаків для дітей від 7-11 років, а табори юначок і юнаків для молоді від 12-17 років. За означенням братчика Славка „Комендантом новацьких таборів повинна бути людина, що знає дітей, що любить дітей, що живе табором кожночасно", і таким якраз комендантом був братчик Славко, переповнений любов'ю до дітей-новаків і до братчиків, переповнений самовідністю, жертвенністю і розумінням своїх завдань як коваля характерів.

Братчики, що ще так недавно там же новакували та там же переходили новацькі вишколи під гострим оком братчика Славка, раптом мусять самі нести велику відповідальність за дітей, про що братчик Славко не дозволяє їм забути ані вдень, ані вночі. Вони ж є його випускниками і він ще не закінчив з ними працювати. Вони теж є його дітьми. Він уважає, що вишколи новацьких виховників є також „важливим чинником, може найважливішим, у рості і вихованні наших дітей-молоді, майбутніх виховників". Говорячи про переведені вишколи новацьких виховників, він згадує, що, „виконуючи обов'язки коменданта, хотілося тим нашим більшим дітям вложити своє серце і душу, своє знання". Переводячи вишколи, його метою було не тільки, щоб будучі виховники навчилися робити забавки чи вивчили пісні, але щоб їм „влити розуміння потреби бути новацькими виховниками, відчути і так робити, влити зрозуміння, що треба вживати кожночасно українську мову і вглядатися у живу дійсність, що робиться на рідній землі".

Вовча Тропа є пластовою кузнею, де куються характери українських дітей. Прийдіть туди, відвідайте її! Вона служить кожному, хто хоче і може бути пластуном, а пластуном може бути кожен член української громади, що закінчив сім років життя і хоче жити за пластовими приписами добровільної самодисципліни у сповненні обов'язків супроти Бога, України і самого себе.

ЖИТТЯ Й ЗАСЛУГИ Д-РА МИХАЙЛА ШЛЯХТИЧЕНКА

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ком начальника, а згодом начальником ІІ Культурно-освітнього відділу. Коли армію інтернували поляки від грудня 1920-го року перебував в таборах інтернованих в Пйотркові і Каліші, звідкіля утік 10-го січня 1924-го року до Чехо-Словаччини, де й залишився до 1945-го року. Про військову службу М. Шляхтиченко в часі визвольних змагань і його визначні заслуги згадують, у своїх споминах і статтях підполковник Олександер Доценко в „Зимовім поході" (1932) та отаман Никифор Гірняк у „Останнім акті трагедії УГА".

У Празі 10-го травня 1920-го року одружився з Лідією Миколаєвою, з якою вписався на студії до Українського Високого Педагогічного Інституту, ім. М. Драгоманова, ведені Українським Громадським Комітетом, раніше закінчивши матуральні курси, із відзначенням. Педагогічні студії закінчив 1930-го року й на основі дипломної праці „Леся Українка в світлі української наукової літературної критики" отримав звання педагога середніх шкіл. У 1932 р. осягнув звання доктора філософії, на основі праці „Леся Українка і Михайло Драгоманів". Працю, досі не надруковану, зреферував проф. Л. Білецький на Другому українському науковому з'їзді в Празі. З інших наукових праць слід назвати семінарійну працю на тему „Михайло Драгоманів і Підкарпатська Русь", надруковану в „Драгоманівськім Збірнику УВНІнституту, який появився в Празі 1932-го року.

Після закінчення студій, Михайла Шляхтиченка запросив декан правничого факультету УВУ на секретаря факультету, й на цім пості він перебув від 30-го серпня 1930-го року до 10-го травня 1945-го року, тобто до часу ліквідації Університету. З 1934-го року він також був директором канцелярії та книговодом Кураторії УВУ й цілого УВУ. Крім цього був активним у Т-ві Українських Правників в ЧСР й як секретар організаційного комітету допомагав у організуванні українського правничого З'їзду, який відбувся в Празі, на Карловому університеті від 4-7-го жовтня 1933-го року. Головою з'їзду був проф. Станислав Дністрянський, а його заступником проф. Сергій Шелухин. Великі заслуги для правничого світу має д-р Шляхтиченко, як секретар Українського

Д-р Михайло Шляхтиченко

Правничого т-ва в ЧСР, напротязі 1930 років до його розв'язання в 1943 р. Про працю цього Товариства та всі його засідання М. Шляхтиченко висилав вістки до львівського „Діла", що його він також інформував про працю правничого факультету УВУ.

Дружина д-ра Шляхтиченка, яка ще в Україні була вчителькою української мови в жидівській гімназії та природничих наук в гімназії ім. Б. Грінченка в Києві, після закінчення студій в Празі, стала учителькою української гімназії в Моджанах. Подружжя мало синка Юрка, який швидко їх осиротив внаслідок пошесної недуги.

Виеміґрувавщи з Чехо-Словаччини, дальше на Захід, подружжя Шляхтиченків опинилося у таборах переселенців у Карльсфельді, а згодом в Берхтесґадені, звідкіля у 1949-му році вони відплили за океан. В таборах Лідія Шляхтиченко вчила в гімназіях.

Як тільки восені 1945 р. проф. Іван Мірчук почав відновлювати діяльність УВУ, запрошено д-ра Шляхтиченка на працю консультанта й помічника, в зорганізуванні канцелярії університету в допомогу секретарці пані Томашівській. Його п'ятнадцять річний досвід допоміг УВУ в його перших найтрудніших часах.

В Америці Шляхтиченки зразу осіли в Бетлеґемі, Пенсильвенського стейту, а наступного року перенеслися до Ню Йорку, де спочатку треба їм було виконувати фізичну працю на прожиток. Згодом д-р Шляхтиченко одержав посаду канцелярійного урядовця, а його дружина, покінчивши компютерську школу й за освітою бувши математиком, знайшла працю книговода. Вона передчасно пішла на емеритуру й так само передчасно відійшла 23-го квітня 1973 року.

У самотності продовжує своє працьовите життя її чоловік, підготовляючи щоразто нові статті, розвідки й спомини зі свого життя передовсім із цікавого празького оточення, яке відіграло важливу ролю й залишило тривалі здобутки для української культури, зокрема науки й літератури. Статті д-ра Шляхтиченка появлялися в „Свободі", „Лікарськім Віснику" й інших виданнях. Крім того він виголосив ряд доповідей в Українській Вільній Академії Наук здебільшого також про празьку українську науку й науковців. В його течці находиться низка неопублікованих статтей та недокінчені спомини зі свого життя.

Хоча три четвертини свого життя провів д-р Шляхтиченко на еміґрації, він його не прогайнував. Як у ранніх роках своєї молодости він вірно служив своєму народові, як вояк і повстанець, так і поза Україною він продовжував свою службу, як адміністратор важливої виховної установи, яка підготовляла нових борців за права своєї поневоленої нації.

ПОВІДОМЛЯЄМО ДРУЗІВ І ЗНАЙОМИХ, ЩО
в неділю, 28-го травня 1978 року
відбудеться
ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
бл. п.
ЗЕНОНА КОРЧИНСЬКОГО
між 1 і 2 год. по пол.
на цвинтарі Gate of Haven
Hawthorne, N.Y. Секція 21.

Дружина ЕВГЕНІЯ

У ВОСЬМУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА
бл. п.
ЕВГЕНА РАДЬО
І В П'ЯТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
моїх Найдорожчих і Невіджалуваних ДОНЕЧОК
бл. п.
ХРИСТИНИ і ВІРИ РАДЬО

будуть відслужені
ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ
в церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн.
у вівторок, 30 травня 1978 р., о год. 8 ранку
і в четвер, 15 червня 1978 р., о год. 8-ій ранку

В цей невимовно болючий час, прошу всіх Приятелів і Знайомих згадати Їх у своїх святих молитвах.

В глибокому смутку —
СОФІЯ РАДЬО з Родиною

Центральний Комітет
Вшанування Пам'яті Симона Петлюри в Америці
подає до відома Українського Громадянства м. Ню Йорку, ближчих і дальших околиць, що
в неділю, 28-го травня 1978 р. в Українських Церквах м. Ню Йорку і околиці, після Служб Божих
будуть відправлені
УРОЧИСТІ ПАНАХИДИ за СПОКІЙ ДУШІ
св. п. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
Голови Директорії і Головного Отамана Військ і Фльоти Української Народньої Республіки
В 52-гу РІЧНИЦЮ ЙОГО ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ

До масової участи запрошуємо Українські Установи, Організації і Українське Суспільство, а зокрема Комбатантські Організації і Організації Української Молоді зі своїми прапорами.

За Центральний Комітет: ПРЕЗИДІЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МОДЕРНОГО МИСТЕЦТВА І ОКРУЖНА РАДА та ВІДДІЛИ ОКРУГИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в ЧІКАҐО
запрошують всю українську громаду на
АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР
ВАДИМА ЛЕСИЧА
у суботу, 3 червня 1978 р., о год. 7:30 веч.
у приміщенні Інституту
(2320 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.)

Вступне слово: проф. Богдан Рубчак.
Рецитатори:
проф. Віра Боднарук і Дмитро Грушецький

Український Демократичний Рух
Клюб в Ню Йорку
запрошує Українське Громадянство на
ДОПОВІДЬ
д-ра Богдана Осадчука
професора Університету в Зах. Берліні, видатного публіциста, співробітника швайцарської преси.
Тема доповіді:
„Східня політика Німеччини після візити Леоніда Брежнєва у Боні".
Субота, 27 травня 1978 р., о год. 6-ій веч.
Український Інститут Америки
2 Вест 79-та вул. в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
Неділя, 28-го травня 1978 р., о год. 6-ій веч.
ФОРТЕПІЯНОВИЙ РЕЧИТАЛЬ
солістка
ЗЕНЯ КУШПЕТА
В програмі твори: Бетовена, Шопена, Фіяли, Ревуцького і Шумана.
Заля: Українського Інституту Америки, Інк.
2 Схід 79-та вулиця, НЮ ЙОРК, Н. Й.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
136 Друга Авеню, II поверх
(Дім Українського Визвольного Фронту)

П'ятниця, 26-го травня 1978 р., о год. 7:30 веч.
Д-р ЛУКА ЛУЦІВ
„Клопоти літературного рецензента"
Спостереження сеньйора-літературознавця.
Тексти деяких модерних рецензованих творів відчитає актор С. КРИЖАНІВСЬКИЙ

Об'єднання Демократичної Української Молоді
з глибоким смутком повідомляє, що 20-го травня 1978 р., на 73-му році життя, відійшов у Вічність

сл. п.
МИКОЛА ОЛЕКСАНДРОВИЧ КРИВОЛАП

Дружині Покійного п. Марії Зіновєвній Криволап, синові проф. д-рові Юрієві Криволап, його дружині п. Олі Криволап та всій ближчій і дальшій Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ОДУМ
ГР КСВ в США і КАНАДИ
ГОЛОВНІ УПРАВИ ТОП США і КАНАДИ

ВИКАЗ ПОЖЕРТВ ДЛЯ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ НАШОГО ДОРОГОГО І НЕЗАБУТНЬОГО ЧОЛОВІКА, БАТЬКА І ДІДУСЯ
св. п.
мгр. ЕВГЕНА ЛОЗИНСЬКОГО

НА ЦЕРКВУ СВ. ЮРА В НЮ ЙОРКУ:
$400 — М. Лозинська, 300 — М. Чабан; по 100 — О. Гавришенко, А. Лозинський, Л.М. Кий, В.Я. Кіналь; по 25 — Р.О. Гуглевич, І.Н. Базарко; 15 — Б.Л. Ластовецький; по 10 — о. Р.М. Мірчук, В.З. Захарчук.
Разом: 1,185 дол.

НА ПАТРІЯРШИЙ ФОНД:
По дол. 100: М.М. Чабан, М.Б. Чабан, Л.В. Кий, Е.С. Федик; 50 — З.В. Мартинець; 40 — В.З. Захарчук; по 25 — В.Е. Шпирка, М.П. Дериш, Р.Г. Поритко, М.Н. Клецор; по 20: І. Лозинський, В.Л. Лесич-Кершак, М.С. Чорний, І. Дорожинський; по 10: О. Соневицька, І. Шох, Осередок СУМА Асторія; 5 — М. Лисоrір.
Разом: 705 дол.

НА ВИЗВОЛЬНИЙ ФОНД:
По 100: І. Лозинський, М.М. Чабан, М.Б. Чабан; по 50: У. Целевич, Ю. Бачинський, М. Лозинська; по 30: Б. Бородайко, І.А. Кульчицький; по 25: В.С. Стойка, Г. Добуш; по 20: М. Зацухний, І. Дорожинський, І. Флис, С.М. Чорний, Т. Крупа, В.М. Маґаль, М. Ковальчин, М. А. Грицковян, К.М. Василик; 15 — І. Скальчук; по 10: Б. Качор, ООЧСУ Асторія, ОЖ ОЧСУ Асторія, В.С. Наум, М. Ржепецька, В.Ю. Копчинський, М.С. Ганущак, І.Л. Кобаса, С. Гавриш, Б.О. Казанівський, В. Колінко, П.А. Мірчук, В.М. Левицький, М. Коханська, С. Костів, Осташевський, Л.М. Пришляк, М.М. Твердовський, В.М. Нестерчук, Т. Волянин, Е.О. Курило, П. Смеречинська, О. Шафовал; по 5: М. Пастушенко, С. Демчишин, І. Базарко, В. Клим, Я. Рак, В. Маковська, М. Елиїв, Д. Гузар.
Разом: 1025 дол.

НА УКР. СТУДІЇ В ГАРВАРДІ:
50 — С.В. Мартюк; 20 — В.М. Островський.
Разом: 70 дол.

НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ПОЛІТВ'ЯЗНЯМ ОЖ ОЧСУ НЮ ЙОРК:
По 10: С. Бартко, Н. Хомут, Л. Костик, Д. Степаняк.
Разом: 40 дол.

Разом загальна сума: 3,025 дол.

Всім жертводавцям щире спасибі, а Дорогому Покійному вічная пам'ять!

ДРУЖИНА і ДІТИ

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 12-го травня 1978 року, по довгій і дуже тяжкій недузі, відійшла у Вічність, наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і НЕВІСТКА

бл. п.
ОЛЕНА з МЕЛЕХІВ КАРПЯК

нар. 16-го липня 1912 р. в Самборі, Зах. Україна.

ПАНАХИДИ і ПОХОРОННІ ОБРЯДИ були відправлені 15 і 16-го травня 1978 р. з церкви св. Константина в Міннеаполісі на цвинтар Воскресення, де Покійна спочила побіч своєї мами.

Горем прибиті:
муж — ЯРОСЛАВ
дочки — КВІТКА і МАРТА з родинами
теща — ІРЕНА КАРПЯК-ЛІСЬКЕВИЧ
і дальша Родина в США і Канаді

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що дня 16-го травня 1978 р. відійшла від нас у Вічність, наша Найдорожча МАМА і БАБУСЯ

бл. п.
ВАРВАРА ФОРОВИЧ
з дому МАЗУРКЕВИЧ

довголітня членкиня Католицької Акції Пань, уроджена в Долині, Україна, проживши 77 років.

ПАРАСТАС відправлено 17-го травня 1978 року.
ПАНАХИДУ відправлено 18-го травня 1978 року.
ПОХОРОН відбувся в п'ятницю, 19-го травня 1978 р., після відслуження св. Літургії в катедрі св. о. Миколая у Чікаго. Тіло Покійної перевезено на місце Вічного Спочинку на український цвинтар св. о. Миколая у Чікаго, Ілл.

Горем прибиті:
муж — МИХАЙЛО
брат — СТЕФАН
дочка — ЮЛІЯ КОКОРУДЗ з донями ХРИСТИНОЮ, НАТАЛКОЮ і МАРТУСЕЮ
сни — ЗЕНОН з дружиною МАРТОЮ і синами ЛЕСИКОМ і РОМАНОМ
дочка — ІРЕНА
братова — ГЕЛЕНА з синами
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

АВТОБУСОМ НА ФЛЬОРИДУ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

не, культурне і громадське життя і т. п.) щойно у мене в підготові.

Кинена жменька спостережень хай послужить декому заохотою відвідати цілюще озерце, призначене заповітом родини для потреб і лікування незаможних.

Поворот автобусот такий же легкий, як і дорога тамтуди.

За тих три тижні в природі настали зміни. На Фльориді тих змін так не видно. Помаранчеві сади, налиті стиглими овочами, чекають працюючих рук. Та вже за Саванною видніюють поорані поля, що з них пробиваються китички зелених плодів. Свіжа, зелена трава рясніє і буйніє край дороги, а чорні й червоні латки корівок так і поприліпали до неї. Ліси замаєні білими, квітучими „царівнами" шумлять оновленим листом, гулуть весною.

Все збудилось до життя, все вже проснулось, і навіть залимлений Балтімор хизується весняною красою.

Я націлюю найприцизніший у світі фотоапарат (власні очі), включаю найчутливішу кнопку світосприймання (моє серце), щоб передати вам оцей маленький сувенір з дороги автобусом на Фльориду.

Травень, 3, 78.

ІНТЕРВ'Ю

(Закінчення зі ст. 2-ої)

на який, до речі, від віків чекає ввесь Православний Світ. Цій справі віддаю велику увагу і чималий труд. Утримую постійний зв'язок з Передсоборною Комісією цього Собору у Женеві, де міститься центр Вселенської Патріярхії.

П. Яке, на Вашу думку, майбутнє Української Православної Церкви на рідних землях?

В. Я глибоко вірю, що, не зважаючи на тяжке поневолення України, Українська Православна Церква йде до свого чергового відродження і на нашій Батьківщині. Вона невмируща, як невмирущим є побожний український народ. Ворожі замки висять сьогодні лише на видимих брамах нашої Церкви в Україні. Браму ж до української душі, ось уже скоро 1000 років, охороняє Боже Провидіння. Свідоцтвом на це — наявність Української Православної Церкви у вільному світі, скрізь там, де Господь оселив мільйонову громаду українських людей, — в Австралії й Новій Зеляндії, в Англії, у країнах західньої Европи і Південної Америки та на терені північно-американського континенту, де знайшлася найбільша частина вільних українців. Скрізь там наша Церква живе, діє і розвивається та виконує велику історичну місію, кінцевою метою якої — відродження нашої Церкви-Мучениці і на Батьківщині.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

В СССР...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

розповів, ще не дійшло до цього), але під умовою, що мене припишуть в сільраді. Прийшлося іти до предсідника виконкому. Тут відразу: „Чому тут, пощо приїхав. Ти повинен був стати на роботу зараз після звільнення..." Коротше сказавши, сказав прийти за два дні, мовляв, він з деким поговорить. Але він не вірить, що з цього щось вийде...

...Вчора надибав роботу в Черкасах — в Рембудуправлінні РБУ — 2, вантажником; мають гуртожиток. Одним словом — прийняли. Почав вже їздити по різних начальниках цього Р БУ...Не вийшло з гуртожитком. Комендантка не хотіла мене, колишнього політв'язня. Начальник кадрів попереджував мене про таку можливість. Вчора він з нею говорив. Вона сказала, що буде скаржитися в партком, якщо мене поселять всупереч її волі. Сказала, що я в Києві пов'язаний з якимись євреями (начальник кадрів переповів мені її слова) і разом з ними влаштовував якісь виступи. Що ж... у Ватутіні кружляла інша версія: я зійшовся з українськими буржуазними націоналістами, і в Києві, десь там, по-п'яному, влаштував разом з ними якийсь виступ (мітінґ чи щось подібне). І взагалі ми там часто влаштовували тайні, захмелені, націоналні зборища...

Одним словом, начальник кадрів сказав, що нічого зробити не може. Порадив шукати квартиру (це те саме, що порадити мені завтра летіти на місяць). Я вже протоптав десятки кілометрів. Взагалі, найти якийсь куточок неможливо. Прийняли б на помешкання тільки тоді, коли б я мав черкаську прописку.

Спати ніде. (На станції, де я „сплю", дуже зимно). Вночі цілком не сплю, сплю в автобусі, коли їду...

28 лютого 1978. Я в Черкасах. Кілька днів шукав за житлом (який небудь куток). Хоч був на 100 відсотків переконаний, що це даремні зусилля. Нічого немає. Ходив знову до РБУ —2. Відділ кадрів набирає на роботу вантажників, з умовою що буду мати дах над головою... Я вирішив поїхати до комендантки гуртожитку. Її не було. Відділ кадрів, який з нею переговорював, твердить: нічого не вийде, марно наполягати; вона тверда, має великі впливи, з нею рахується начальство тресту. Вона каже: гуртожиток у нас для молоді, а його судили за політику і вона не може допустити, щоб я погано (антирадянсько) впливав на співмешканців.

Коли я не застав комендантки, зайшов до паспортиста, який буцім-то, її заступав. Він сказав, що вона йому нічого в моїй справі не говорила, і він нічого не знає, хоч прізвище моє, здається, йому знайоме. Він порадив зайти за 2—3 дні, щоб, як хочу, довідатися про причину відмови. Коли я вернувся до відділу кадрів мене повідомили: щойно дзвонив паспортист з гуртожитку і сказав, щоб мене на роботу не брали, бо до гуртожитку мене в ніякому разі не приймуть...

...Потім забіг сюди (до відділу кадрів) сам начальник РБУ і запитався, як справи? Коли я сказав, що не приймуть до гуртожитку, він відповів: „почекайте, зараз усе поладнаємо". Я довго чекав, поки він телефонував у всі кінці. Потім покликав мене до свого кабінету і стомленим голосом сказав: „усе пробував, телефонував усім, нічого зробити не можу."

ЮВІЛЕЙ ЗАСЛУЖЕНОГО ПАРОХА

У травні українська католицька парафія в Ансонії, Конн., відзначила 85-ліття з дня народження свого пароха о. Василя Лара. Він — один з нечисленних священиків-народовців Закарпаття, причинився чимало для національного відродження Срібної Землі. Села, де він, як молодий священик, був парохом — Золотарево і Вишні Верецки, його заслугою стали свідомими центрами української просвітянської праці. Відтак став директором греко-католицької жіночої семінарії. Під його проводом ця школа дала народові сотки національно свідомих учительок, які причинилися чимало до відродження українського закарпатського населення. Коли в листопаді 1938р. арбітражем в Відні віддано Ужгород Мадярщині, він далі вів учительську семінарію в Севлюші-Виноградові, а коли в березні 1939 р. мадярська армія окупувала ціле Закарпаття, покинув з родиною рідну землю і став українським католицьким парохом Праги. Але в 1945-му році мусів покинути Прагу і відійти на еміграцію, наперед до Німеччини, а відтак аж до ЗСА.

Закарпатці вповні свідомі його заслуг і праці для національного відродження їхнього клаптика української землі, клонять голову перед о. Василем Ларом і бажають йому прожити ще довгі роки в здоров'ю.

В. К.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА!

Український Спортовий Осередок „Тризуб" закупив 32-акрову посілість в дні 14-го березня ц. р. за ціну 180,000 долярів.

На цій посілості пляноємо розбудувати: площі для копаного м'яча і відбиванки, пікнікову площу, площу до паркування авт, як також тенісові корти, басейн до купання та будинок для потреби клюбу з великою залею.

Українська громада Філядельфії та околиці відчуває велику потребу мати власну посілість, де б наші організації могли напротязі року влаштувати різні імпрези, а наша молодь мала б змогу розвивати свої фізичні вмілості, вишколюватись у спортовому виховному та національному дусі.

Влаштування цього великого спортового центру коштуватиме приблизно 350,000 тисяч долярів. Не маючи змоги самим виконати всі ці зобов'язання, Управа УСО „Тризуб" і Діловий Комітет розбудови українського Культурного Центру звертається з гарячим проханням до наших організацій, Установ, членів та індивідуальних громадян прийти нам з фінансовою допомогою у формі безвідсоткових позичок, зворотних найдальше до десяти років, або грошових датків. Як поквітування за одержані гроші видаємо мистецько оформлені грамоти (сертифікати).

Сподіємося, що Ваше зрозуміння цих конечних і корисних починів УСО „Тризуба" для нашої громади, дасть нам Вашу підтримку і бажану допомогу, бо тільки спільними зусиллями нас усіх можемо завершити це важливе діло.

Відкриття і посвячення спортового центру плянується на неділю 8-го жовтня ц. р. Запрошуємо всю українську громаду, а зокрема молодь взяти численну участь.

Щоби уможливити в найкоротшому часі здійснення цього пляну, просимо складати позички чи датки в домі „Тризуба", на банкове конто в „Українській Щадниці", або в крамниці „Космос".

Управа УСО „Тризуб"
Діловий Комітет Розбудови Спортового Культурного Центру

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Виставка Людмили Морозової та Ярослава Вижницького

У днях 12-26-го березня 1978 року у домівці Об'єднання Мистців Українців в Америці — відбулась виставка образів Людмили Морозової та Ярослава Вижницького.

Відкриття виставки відбулося при численній участі українського громадянства. Ця зацікавленість у виставці цілком не випадкова. Адже виставились разом картини представників двох поколінь наших мистців у діяспорі, покоління старшого — представником якого є наша загальновідома та заслужена малярка — Людмила Морозова, та покоління молодого, до якого належить Ярослав Вижницький.

Щож об'єднало цих двох представників різних поколінь, різних мистецьких шкіл та різного світовідчуття.

Кожен з них по-своєму сприймає навколишній світ та по-своєму його інтерпретує.

Морозова — закінчений майстер, витончена малярка з кости та крови, — пройшла довгий, тяжкий шлях творчих шукань. Вихованка київського Художнього Інституту, обдарована та улюблена учениця знаного мистця проф. Федора Кричевського, успадкувала від нього міцні основи рисунка, любов до пленеру, прозорість та насиченість кольорової гами.

Творчо сприйнявши ще й досвід французького імпресіонізму (що також базувався на пленері) — Людмила Морозова значно поширила свою малярську культуру, поглибила своє сприймання довколішнього світу, — стала повнокровною українською імпресіаністкою зі своїм власним виробленим стилем в малярстві, власним творчим обличчям, — її не сплутаєш ні з ким.

Малярка уміє по-своєму бачити світ ніби зсередини, відчувати повнокровність, барвистість, красу та радість цього світу, радість життя. Це своє світосприймання уміє передати в спокійних лірично - настроєвих пейзажах, барвистих натюрмортах та в ніжній красі квітів. Манера її письма — легка, прозора, життерадісна.

Ярослав Вижницький — це вже дитина своєї доби, вихований в нюйоркській мистецькій школі.

Подивугідне, як він не розгубився в тій повені різних модних мистецьких напрямків, не поплівся в хвості пануючого декадансу, не зашпортався в смітниках Грінвич - Виледжу. Натомість, — відштовхнувшись від школи французьких Фовістів („диких") та німецьких постімпресіоністів, — знайшов свій власний шлях у мистецтві, — виробляє своє власне мистецьке обличчя. Він також залюблений в навколишній світ, в радість та красу життя, але сприймає їх безпосередньо в динаміці та русі. Коли для Морозової світ є статичний, незмінний та вічний в своїй красі — для Вижницького — світ рухливий, мінливий, динамічний та завжди молодий. Звідси така надзвичайна напруженість та динамічність кольориту його робіт, а це робить їх надзвичайно свіжими, життерадісними.

Цей багатонадійний, обдарований молодий мистець ще тільки почав свій творчий шлях, він ще повен творчих шукань, але його мистецьке обличчя вже майже оформилось. Він є самим собою і тому він є модерним. Його ж світовідчуття є суто українське, а тому водночас він є й модерним і українським мистцем та треба сподіватись, що він з обраного ним шляху не зійде.

Що ж єднає його з Морозовою?

Це насамперед — велика вітальна сила, сила самоствердження себе в житті та мистецтві, любов до цього життя й до мистецтва. Обоє залюблені в земну красу, в земну плоть та радість життя.

Треба подякувати Управі ОУМА та його невтомному голові, скульпторові Михайлові Черешньовському, що спричинився до зорганізування цієї небуденної виставки.

Євген Блакитний